

Соловей Марія Сергіївна,
кандидат філологічних наук, доцент
кафедри іноземних мов Національної
академії внутрішніх справ

РОЛЬОВІ ІГРИ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Загальна стратегія навчання іноземних мов визначається потребами сучасного суспільства та рівнем розвитку лінгвістичних, психолого-педагогічних та суміжних наук. Цією стратегією є комунікативний підхід, який зумовлює практичну межу навчання і вивчення іноземних мов, а саме: оволодіння іншомовним, міжкультурним спілкуванням, шляхом формування та розвитку вмінь і навичок діалогічного спілкування.

Досягти високого рівня комунікативної компетенції в іноземній мові, не знаходячись серед її носіїв, дуже важко. Саме у грі курсант вільно імпровізує, виступає в ролі активного співрозмовника. Рольова гра, яка в основному базується на розв'язанні конкретної, порушеної на занятті викладачем проблеми, забезпечує оптимальну активізацію комунікативної діяльності студентів. Рольова гра активізує прагнення курсанта до контакту один з одним і викладачем, створює рівні умови в розмовній діяльності, руйнує традиційний бар'єр невпевненості. Рольові ігри позитивно впливають на формування пізнавальних інтересів курсантів, сприяють свідомому засвоєнню іноземної мови, розвитку таких якостей, як самостійність, ініціативність [3].

Рольова гра придатна для кожного виду роботи з мовою: у ході рольової гри використовуються різноманітні граматичні структури, інтонаційні моделі, значний обсяг лексичного матеріалу. Велика роль приділяється невідомій мові студентів. У цьому плані рольова гра може перевершити можливості будь-якої іншої парної чи групової діяльності. Рольова гра тренує курсантів говорити в будь-якій ситуації на будь-яку тему.

Істотною перевагою рольової гри перед іншими формами навчання є стовідсоткова зайнятість студентів, а також концентрація уваги її учасників протягом усієї гри. Таким чином, рольова гра має великі можливості в практичному, освітньому і виховному відношеннях. Гра втягує в активну пізнавальну діяльність кожного студента окремо і всіх разом і тим самим є ефективним засобом організації навчального процесу.

У процесі рольової гри відбувається одночасне удосконалення і розвиток навичок у використанні мовного матеріалу, але це на даному етапі периферійна задача, головне - це спілкування, мотивоване ситуацією і роллю [1].

Одним із шляхів створення комунікативної ситуації є рольові ігри, які сприяють реалізації міжособистісного спілкування курсантів на занятті. Рольова гра орієнтує курсантів на планування особистої мовленнєвої поведінки і прогнозування поведінки співрозмовника. Рольова гра передбачає елемент перевтілення курсанта у представника певної соціальної групи, професії тощо. Через це рольові ігри часто сприймаються курсантами як реальна дійсність: курсанти мають можливості для самовираження, яке здійснюється у рамках цих ролей. Кожен гравець виступає як частина соціального оточення інших і демонструє шаблон, в рамках якого він може спробувати свою власну чи групову поведінку [2].

Кінцевою метою рольової гри є відпрацювання комунікативних навичок і вмінь. Учасники рольової гри не тільки роблять повідомлення з певної теми, але й невимуснено вступають у бесіду, намагаються підтримати її, цікавляться думкою інших, обговорюють різні точки зору, кожен прагне висловити свою думку, і таким чином розмова стає невимусненою, що власне і є реалізацією комунікативного підходу. Адже створена умовна ситуація, в якій відбувається невимуснене спілкування з обігруванням соціальних ролей, тобто моделюються реальні умови комунікації.

У відповідності з вищезгаданим, рольову гру можна розглядати як прийом та засіб особистісно-орієнтованого

підходу. Тому що умови і проведення гри надають можливості для здійснення індивідуалізації: підбору мовленнєвих партнерів і груп з урахуванням спільності їх інтересів, варіативних мовленнєвих завдань, підбору мовленнєвих партнерів з урахуванням їх стилю володіння іноземною мовою, розмежування режимів виконання та обсягу вправ для студентів з різним рівнем володіння мовленнєвою діяльністю тощо.

Список використаних джерел

1. Балаева Л.Г. Ролевые игры в обучении иностранным языкам // Англійська мова і література. - 2010. - №3. - С. 8-10.
2. Гис В.И. Методика проведення гри як засобу активної пізнавальної діяльності // Англійська мова і література. - 2010. - № 6. - С. 7-9.
3. Шокотко І.Н. Игровые приемы на начальном этапе // Англійська мова та література. - 2008. - №16-18. - С. 82-83.